

**Перелік питань з української мови
для вступних випробувань студентів-іноземців
для вступу до Національної музичної академії України (м. Київ).
Освітній рівень – магістр (другий освітній рівень)**

Абітурієнт повинен володіти українською мовою на рівні, достатньому для читання та розуміння запропонованих професійних текстів, а також відповідей на питання за цими текстами. Цей рівень знань включає в себе знання з професійної та загальної лексики, правил синтаксису, пунктуації, граматики, стилістики тощо.

Виконання завдання передбачає прочитання професійно орієнтованого тексту, розуміння його, а також відповіді на питання за цим текстом. Відповіді мають бути повними, логічними, відповідними, закінченими. Під час написання відповідей студент має демонструвати свої компетенції у побудові висловлювань, а також свої знання з професійної лексики, синтаксису, пунктуації, граматики тощо.

Оцінювання абітурієнтів проводиться за 200-бальною системою відповідно до визначених критеріїв.

Завдання

1. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Микола Лисенко

Микола Віталійович Лисенко – геніальний український композитор, піаніст, диригент, педагог і музичний етнограф. Його вважають батьком української національної музики. Музичний талант Лисенка був виявлений ще у ранньому дитинстві. Він написав більше тисячі творів. 100 (сто) найкращих пісень і хорів композитор створив на слова геніального поета Тараса Шевченка. Лисенко заклав основи класичного оперного мистецтва. Він створив першу в Україні Музично-драматичну школу. Лисенко написав легендарні опери «Наталка Полтавка», «Тарас Бульба», «Різдвяна ніч» та низку дитячих опер, серед яких відома «Коза-дереза».

Запитання

1. Хто такий Микола Лисенко?
2. Ким його вважають?
3. Коли у Лисенка був виявлений музичний талант?
4. Що він написав?
5. На слова якого поета він створив 100 найкращих творів?
6. Що заклав Лисенко?
7. Що він створив?
8. Які опери написав Лисенко?

2. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Станіслав Людкевич

Станіслав Пилипович Людкевич – український композитор, музикознавець, фольклорист, педагог, доктор музикознавства, дійсний член Наукового товариства імені Шевченка. Він народився в учительській сім'ї. Батько його дуже любив музику. Мати майбутнього композитора добре знала музичне мистецтво. Першою вчителькою з музики малого Станіслава була мати. Вона передала синові любов до народної пісні. Кантата-симфонія «Кавказ» написана на вірші однойменної поеми Шевченка. Кантату «Заповіт» Людкевич створив до 120(сто двадцяти)-річчя від дня народження Шевченка. Вперше її виконав львівський хор «Боян» під керуванням автора. Вона увійшла до найкращих зразків кантатно-ораторіального жанру.

Запитання

1. Хто такий Людкевич?
2. У якій сім'ї він народився?
3. Що любив батько?
4. Що знала мама майбутнього композитора?
5. Хто був першою вчителькою з музики малого Станіслава?
6. Що вона передала синові?
7. Що написано на вірші однойменної поеми Шевченка?
8. Хто її виконав вперше?
9. До чого вона увійшла?

3. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Микола Леонтович

Микола Дмитрович Леонтович – український композитор, хоровий диригент, піаніст, педагог, збирач музичного фольклору, громадський діяч. Дитинство майбутнього композитора пройшло серед чудової природи. У сім'ї завжди лунала музика. Батько грав на кількох інструментах. Мати чудово співала. Музичні здібності хлопчика проявилися дуже рано. Композитор у своїх творах розкрив співучу душу свого народу. Леонтович був автором широковідомих хорових обробок українських народних пісень «Щедрик», «Дударик», «Козака несуть», «Ой з-за гори кам'яної» та інших. Його різдвяна щедрівка «Щедрик» перекладена багатьма мовами і відома у англomовному світі.

Запитання

1. Хто такий Леонтович?
2. Де пройшло дитинство майбутнього композитора?
3. Де завжди лунала музика?
4. Що робив батько?
5. Хто чудово співав?
6. Коли у хлопчика проявилися музичні здібності?
7. Що розкрив композитор у своїх творах?
8. Автором чого був Леонтович?
9. Де відома його різдвяна щедрівка?

4. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Лев Ревуцький

Лев (Левко) Миколайович Ревуцький – український композитор, педагог, музичний і громадський діяч, доктор мистецтвознавства, академік, заслужений діяч мистецтв, народний артист. З дитинства Левко любив природу і народну пісню. З п'яти років майбутній композитор почав навчатися грі на фортепіано. Левко Ревуцький навчався в Київській консерваторії та в Київському університеті. У консерваторії він навчався на фортепіанному та композиторському факультетах. В університеті він вивчав право. Ревуцький написав багато творів для фортепіано, симфонії, вокальні твори. Він зробив багато обробок народних пісень, які стали шедеврами.

Запитання

1. Хто такий Лев Миколайович Ревуцький?
2. Що Левко любив з дитинства?
3. Коли майбутній композитор почав навчатися грі на фортепіано?
4. Де навчався Левко Ревуцький?
5. На яких факультетах він навчався в консерваторії?
6. Що він вивчав в університеті?
7. Хто написав багато творів для фортепіано, симфонії, вокальні твори?
8. Багато обробок чого він зробив?

5. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Максим Березовський

Максим Березовський народився у Глухові. Він навчався у Києво-Могилянській академії, де почав писати власні твори. Він дуже красиво співав. У 1759-60 (тисяча сімсот п'ятдесят дев'ятому – шістдесятому) роках Березовський виступав як співак-соліст в Італійській опері. Потім тривалий час він навчався в Італії, у Болонській філармонічній академії. Березовський брав уроки у відомого композитора та історика музики Мартіні. Згодом він став членом Болонського філармонічного товариства. Березовський був прекрасним композитором. Він писав духовні концерти. Березовський поєднав музику Західної Європи з українським хоровим мистецтвом.

Запитання

1. Де народився Максим Березовський?
2. Де він навчався?
3. Як він співав?
4. Коли він виступав як співак-соліст в Італійській оперній трупі?
5. Де він потім тривалий час навчався?
6. У якого відомого композитора та історика музики Березовський брав уроки?
7. Членом якого товариства він став згодом?
8. Які концерти він писав?
9. Що поєднав Березовський?

6. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Борис Лятошинський

Борис Миколайович Лятошинський – український композитор, диригент і педагог, один із представників модернізму та експресіонізму в українській класичній музиці. Його батько був вчителем історії. Мати добре грала на фортепіано та співала. Юний Лятошинський вчився грати на скрипці та фортепіано. У 14 (чотирнадцять) років майбутній композитор написав кілька музичних творів, серед яких були мазурка і вальс для фортепіано, фортепіанний квартет. У 1913 (тисяча дев'ятсот тринадцятому) році Лятошинський переїхав до Києва. Там він почав навчатися на юридичному факультеті Київського університету. Одночасно він готувався до вступу в консерваторію, брав приватні уроки у Глієра.

Запитання

1. Хто такий Борис Миколайович Лятошинський?
2. Ким був його батько?
3. На чому добре грала його мати?
5. На чому вчився грати юний Лятошинський?
6. У скільки років він написав кілька музичних творів?
7. У якому році Б. Лятошинський переїхав до Києва?
8. На якому факультеті Київського університету він почав навчатися?
9. У кого він брав приватні уроки?

7. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Віктор Косенко

Віктор Степанович Косенко – український композитор, піаніст, педагог. У 1934-1937 (тисяча дев'ятсот тридцять четвертому – тисяча дев'ятсот тридцять сьомому) роках він працював у Київській консерваторії. В історію української музики Віктор Косенко увійшов як неперевершений лірик. Його вокальна, камерна і симфонічна творчість наповнена романтичними інтонаціями слов'янської музики і народної пісні. Косенко є автором творів для оркестру, для фортепіано, для камерних ансамблів, для хору. Особливими є його твори для дітей. Це 24 (двадцять чотири) дитячі п'єси для фортепіано – картинки дитячого світу. Тут є і дитячі ігри, пісні, танці. Назви п'єсам автор давав разом із дітьми.

Запитання

1. Хто такий Віктор Степанович Косенко?
2. Коли він працював у Київській консерваторії?
3. Як Косенко увійшов в історію української музики?
4. Чим наповнена його вокальна, камерна і симфонічна творчість?
5. Автором яких творів є Косенко?
6. Що є особливим?
7. Скільки це дитячих п'єс для фортепіано?
8. Що там є?
9. Як автор давав назви п'єсам?

8. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Опера

Опера – це жанр мистецтва. В опері поєднуються драма, музика, спів, балет, а також інші види мистецтва. Опера з'явилася в Італії. Першим великим оперним твором вважають оперу Джакомо Пері «Дафна». Перший оперний театр було відкрито у Венеції. Спочатку опера була призначена для розваг. Існують такі форми оперної музики: велика опера, напівкомічна опера, комічна опера, романтична опера. Оперна дія поділяється на акти, картини, сцени, номери. Частинами оперного твору є речитативи, аріозо, арії, дуети, тріо, квартети, ансамблі. До складу оперного колективу входять солісти, оркестр, хор.

Запитання

1. Що таке опера?
2. Які види мистецтва поєднуються в опері?
3. Де з'явилася опера?
4. Яку оперу вважають першим великим оперним твором?
5. Де було відкрито перший оперний театр?
6. Для чого спочатку була призначена опера?
7. Які форми оперної музики існують?
8. Що поділяється на акти, картини, сцени, номери?
9. Частинами чого є речитативи, аріозо, арії, дуети, тріо, квартети, ансамблі?
10. Що входить до складу оперного колективу?

9. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Симфонія

Слово «симфонія» походить від грецької мови та означає «співзвуччя». Це жанр оркестрової музики, великий твір для оркестру. Класичні зразки симфонії написані для симфонічного оркестру. Вони являють собою цикл із чотирьох частин, перша з яких пишеться в сонатній формі. Існують також симфонії для струнного, камерного, духового та інших складів оркестру, для оркестру з соло інструментом (симфонія-концерт). Прототипом симфонії може вважатися італійська увертюра. Вона склалася при Доменіко Скарлатті. З іншого боку, попередницею симфонії була оркестрова сюїта. Вона складалася з декількох частин в простих формах і переважно в одній і тій же тональності.

Запитання

1. Від якої мови походить слово «симфонія»?
2. Який це жанр?
3. Для якого оркестру написані класичні зразки симфонії?
4. Що вони являють собою?
5. Які симфонії також існують?
6. Що може вважатися прототипом симфонії?
7. Коли вона склалася?
8. Що було попередницею симфонії, з іншого боку?
9. З чого вона складалася?

10. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Варіації

Слово «варіації» в перекладі з латинської мови означає зміну, різновид чогось, відхилення. Тема з варіаціями або варіаційний цикл – це одна з найдавніших музичних форм. У ній розкривається основна музична думка за допомогою повторів, які її змінюють. Варіації походять від народного мистецтва. Давні інструменталісти кожний рядок пісні повторювали по-новому. У класичній музиці, як і в народному мистецтві, варіаційний цикл також заснований на постійному повторі основної музичної думки. Варіації можуть бути орнаментальними та характерними. В українській музиці варіаційна форма знайшла своє використання у вокальних та вокально-інструментальних композиціях на народному матеріалі.

Запитання

1. Що означає «варіації» в перекладі з латинської мови?
2. Який цикл – це одна з найдавніших музичних форм?
3. Яка думка розкривається за допомогою повторів, які її змінюють?
4. Від якого мистецтва походять варіації?
5. Як давні інструменталісти повторювали кожний рядок пісні?
6. На чому заснований варіаційний цикл у класичній музиці?
7. Які можуть бути варіації?
8. Де варіаційна форма знайшла своє використання в українській музиці?

11. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Кантата

Кантата — це великий вокально-інструментальний твір, призначений, як правило, для одного або декількох солістів, хору та оркестру. Кантати поділяються на духовні (релігійні) та світські. За характером вони бувають урочисті, ліричні, скорботні, радісні, оповідні. Кантата складається з оркестрового вступу (симфонія, прелюдія, увертюра тощо), арій, речитативів і хорів. Історія кантати починається з першої половини 17 (сімнадцятого) століття. Спочатку термін «кантата» використовувався в Італії для позначення великого вокального твору. Італійські кантати були переважно світськими. Натомість духовна кантата сформувалася в Німеччині. Кантати писали і українські композитори. Це були Вербицький, Лисенко, Січинський, Стеценко та інші.

Запитання

1. Що таке кантата?
2. Як поділяються кантати?
3. Якими вони бувають за характером?
4. З чого складається кантата?
5. З якого часу починається історія кантати?
6. Де спочатку використовувався термін «кантата»?
7. Якими переважно були італійські кантати?
8. Де сформувалася духовна кантата?
9. Чи писали кантати українські композитори?
10. Хто це був?

12. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Концерт як музичний твір

У музиці концертом стали називати твір, у виконанні якого беруть участь соліст і оркестр. Вони ніби змагаються один з одним: віртуозна партія соліста протиставлена барвистості звучання оркестру. Як правило, інструментальні концерти складаються з трьох частин. Вони створюються за тим самим принципом, що і сонати. Зустрічаються також концерти, що складаються з більшої кількості частин. Бувають і одночастинні концерти. Безліч концертів написано для рояля, скрипки, віолончелі з оркестром. Є концерти і для інших інструментів – для духових, для гітари тощо. Концерт для голосу з оркестром написав український композитор Глієр. Іноді композитори пишуть концерти для двох або трьох соло інструментів.

Запитання

1. Який твір стали називати концертом у музиці?
2. Що вони роблять?
3. Зі скількох частин складаються, як правило, інструментальні концерти?
4. За яким принципом вони створюються?
5. Які концерти також зустрічаються?
6. Чи бувають одночастинні концерти?
7. Для яких інструментів написано безліч концертів?
8. Чи є концерти для інших інструментів?
9. Хто написав концерт для голосу з оркестром?
10. Які концерти іноді пишуть композитори?

13. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Концерт як публічне виконання

Концерт також означає публічне виконання музичних творів. Таке виконання відбувається у спеціальному концертному залі, куди приходить публіка. Так само концертом називають виконання музичних творів по радіо і телебаченню. Проте передачі там часто ведуться зі студій, в яких ніякої публіки не буває. Але своє основне призначення такі концерти виконують. Вони адресовані слухачу (слухачеві). Концерти можуть бути різні: симфонічні та камерні, хорові та естрадні, сольні та змішані. Вперше як відкрита форма суспільного музикування концерт був уведений придворним музикантом Джоном Баністером. Це відбулося у Лондоні 1672 (тисяча шістсот сімдесят другого) року для міських слухачів за певну платню.

Запитання

1. Що також концерт означає?
2. Де відбувається таке виконання?
3. Як називають виконання музичних творів по радіо і телебаченню?
4. Де ведуться передачі?
5. Чи виконують такі концерти своє основне призначення?
6. Кому адресовані концерти?
7. Які можуть бути концерти?
8. Ким був уведений концерт?
9. Коли це відбулося?

14. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Менует

Менует – це старовинний французький народний танець. Він з'явився у провінції Пуату, де люди танцювали в хороводі. У середині XVII (сімнадцятого) століття за часів правління Людовіка XIV (чотирнадцятого) менует стає придворним танцем. Менует виконувався в стриманій, галантній манері. Його танцювали королі та наближені до них особи. Згодом менует став відомим в усіх країнах Європи. Він стає надзвичайно популярним. Музику менуетів писали багато композиторів. Менуети стають частинами багатьох великих і складних творів. У старовинних менуетах перший менует писався двухголосно, а другий – триголосного. За другим менуетом йшло повторення першого.

Запитання

1. Що таке менует?
2. Де з'явився менует?
3. Коли менует стає придворним танцем?
4. В якій манері виконувався менует?
5. Хто його танцював?
6. Де згодом став відомим менует?
7. Чи стає він популярним?
8. Хто писав музику менуетів?
9. Чим стали менуети?
10. Де перший менует писався двухголосно, а другий – триголосного?
11. Що йшло за другим менуетом?

15. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Балада

Балада — вокальний або інструментальний твір розповідного характеру. Колись баладою називали одноголосну танцювальну пісню. В епоху Відродження балада стає ліричним твором із поліфонічним звучанням. В Англії народну баладу виконували по черзі соло і хором. Теми балад були різні: політичне життя, подорожі та пригоди, любов. У класичному мистецтві до жанру балади звернулися німецькі поети епохи Просвітництва. Найвідомішою вокальною баладою епохи романтизму є «Лісовий цар» Шуберта. Це зразок поєднання реального та фантастичного у напруженому, конфліктному сюжеті. Еволюція романтичної вокальної балади продовжилася у творчості Брамса, Ліста, Шумана. Хорові балади писали Мендельсон та Шуман.

Запитання

1. Що таке балада?
2. Що колись називали баладою?
3. Яким твором стає балада в епоху Відродження?
4. Як виконували народну баладу в Англії?
5. Які були теми балад?
6. 4. Які поети звернулися до жанру балади у класичному мистецтві?
7. 5. Який твір є найвідомішою вокальною баладою епохи романтизму?
8. Це зразок чого?
9. Де продовжилася еволюція романтичної вокальної балади?
10. Хто писав хорові балади?

16. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Вальс

Назва танцю «вальс» походить із німецької мови. Вона має значення «кружляти». Це парний танець, в якому двоє плавно кружляють. Музичний розмір вальсу – тридольний. У XVIII (вісімнадцятому) столітті вальс був народним селянським танцем південної Німеччини та Австрії. Потім він з'являється у Відні та в інших містах Європи. Танцювальні рухи і музика вальсу стають більш плавними. Темп перетворюється на швидший. Акцент робиться на першій долі такту. На початку XIX (дев'ятнадцятого) століття вальс стає найпопулярнішим танцем у Європі, особливо в Австрії. Розквіт жанру вальсу пов'язаний насамперед з творчістю Ланнера та Штраусів (спочатку батька, а згодом його синів).

Запитання

1. З якої мови походить назва танцю «вальс»?
2. Яке вона має значення?
3. Який це танець?
4. Який музичний розмір вальсу?
5. В якому столітті вальс був народним селянським танцем південної Німеччини та Австрії?
6. Де він з'являється потім?
7. Якими стають танцювальні рухи і музика вальсу?
8. На що перетворюється темп?
9. На чому робиться акцент?
10. Коли вальс стає найпопулярнішим танцем у Європі, особливо в Австрії?
11. З творчістю яких композиторів пов'язаний розквіт жанру вальсу?

17. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Етюд

Французьке слово «етюд» буквально означає «вивчення». У музиці етюдом називають спеціальні п'єси навчального характеру. У цих п'єсах відпрацьовують окремі технічні прийоми. Етюди стали популярними з початку ХІХ (дев'ятнадцятого) століття. Відомі не лише етюди, які мають технічні завдання. Найбільші композитори-віртуози писали їх як художні твори. Найвідомішими є етюди Паганіні, Шопена, Ліста. Крім художнього завдання, у них було і технічне завдання. У ХХ (двадцятому) столітті жанр етюдів змінюється і розвивається відповідно до нових стилів. З'явилися навіть оркестрові етюди. Виконання етюдів не тільки закріплює набуті навички, але й надає розуміння емоційного змісту та образу музичних творів.

Запитання

1. Що буквально означає французьке слово «етюд»?
2. Які п'єси називають етюдом в музиці?
3. Що відпрацьовують в цих п'єсах?
4. Коли етюди стали популярними?
5. Які етюди відомі?
6. Як їх писали найбільші композитори-віртуози?
7. Чиї етюди є найвідомішими?
8. Яке завдання у них було?
9. У якому столітті жанр етюдів змінюється і розвивається відповідно до нових стилів?
10. Які етюди з'явилися?
11. Що робить виконання етюдів?

18. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Музичні жанри

Музичний жанр – це категорія в системі класифікації, що об'єднує музичні композиції за різними критеріями спорідненості. Наприклад, за їх призначенням, їх інструментуванням, соціальним контекстом або змістом його тексту. Музичні жанри – це типи музичних творів. У народній музиці є три первинні жанри: пісня, танок та марш. Пісня буває лірична, колискова, жартівлива, історична. Танок поділяється на вальс, гопак, танго, полька. Марш може бути похідний, спортивний, святковий або траурний. Кожен з жанрів має стійкі, характерні ознаки: розмір, ритмічні групи, мелодичні звороти, фактуру. Вальс має помірний темп. Гопак – це швидкий танок. За змістовними ознаками жанри поділяються на ліричні, епічні, концертні, картинні.

Запитання

1. Що таке музичний жанр?
2. Наприклад, як?
3. Що таке музичні жанри?
4. Які жанри є у народній музиці?
5. Якою буває пісня?
6. На що поділяється танок?
7. Яким може бути марш?
8. Які характерні ознаки має кожен з жанрів?
9. Який темп має вальс?
10. У якому розмірі пишеться гопак?
11. Як поділяються жанри за змістовними ознаками?

19. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Ла Скала

Ла Скала – це оперний театр в Італії, у місті Мілан. Будинок театру побудований у архітектором Джузеппе Пермаріні. Глядацька зала має партер і 5 (п'ять) ярусів. Перша вистава відбулася у 1778 (тисяча сімсот сімдесят восьмому) році. Швидко Ла Скала стає міжнародним центром оперного мистецтва. Багато видатних опер були поставлені на цій сцені. Тут відбулися прем'єри опер Белліні, Верді, Пуччіні. У театрі працювали видатні диригенти: Тосканіні, Ферарі, Сантіні. На сцені Ла Скала співали Монсеррат Кабальє, Пласідо Домінго, Лучано Паваротті, Соломія Крушельницька та інші видатні співаки. Театральний сезон триває з грудня до червня. Восени в театрі виступають симфонічні оркестри.

Запитання

1. Що таке Ла Скала?
2. Ким був побудований будинок театру?
3. Що має глядацька зала?
4. Коли відбулася перша вистава?
5. Чим швидко стає Ла Скала?
6. Що там було поставлено?
7. Прем'єри опер яких композиторів тут відбулися?
8. Які видатні диригенти працювали у театрі?
9. Хто співав на сцені Ла Скала?
10. Що триває з грудня до червня?
11. Коли в театрі виступають симфонічні оркестри

20. Прочитайте текст та дайте відповіді на запитання.

Віденська державна опера

Віденська державна опера – це найбільший оперний театр в Австрії, центр музичної культури. Театр був заснований у середині XVII (сімнадцятого) століття. Він був побудований у 1861 – 1869 (тисяча вісімсот шістдесят першому – тисяча вісімсот шістдесят дев'ятому) роках. Відкриття театру відбулося 25 (двадцять п'ятого) травня 1869 (тисяча вісімсот шістдесят дев'ятого) року. Першим поставленим у Віденській державній опері твором стала опера Моцарта «Дон Жуан». На посаді директора Віденської державної опери були музиканти, режисери, адміністратори. Театр очолювали видатні диригенти та композитори. Це були Густав Малер, Франц Шальк, Карл Бем, Герберт фон Караян, Лорін Маазель.

Запитання

1. Що таке Віденська державна опера?
2. Коли був заснований театр?
3. У яких роках він був побудований?
4. Коли відбулося відкриття театру?
5. Який був перший поставлений у Віденській державній опері твір?
6. 4. На якій посаді були музиканти, режисери, адміністратори?
7. Хто очолював театр?
8. Хто це був?

Критерії оцінювання

200 – 184 балів (високий рівень) – високий та найвищий рівень знань студента з української мови, відмінне виконання завдання без помилок або з їх незначною кількістю. Студент має системні глибокі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення, здатний використовувати знання у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення, аргументувати їх, володіє відповідною його рівню професійною термінологією. Має високу мовну компетенцію та здатен її продемонструвати.

183 – 154 балів (достатній рівень) – відповідає оцінці «добре», знання вище середнього рівня з кількома помилками. Студент знає істотні ознаки понять, явищ, закономірностей, зв'язків між ними, самостійно застосовує знання в стандартних ситуаціях, володіє розумовими операціями (аналізом, абстрагуванням, узагальненням тощо), робить висновки, виправляє допущені помилки; відповідь студента повна, правильна, логічна, обґрунтована, хоча їй і бракує власних суджень; він здатний самостійно здійснювати основні види навчальної діяльності. Виконана ним робота загалом правильна, з певною кількістю грубих помилок. Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний вирішувати завдання за зразком, володіє елементарними вміннями навчальної діяльності. Його знання є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки й залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його логічна, хоч і має неточності.

153 – 144 балів (посередній прохідний рівень) – посередній рівень, задовільно, непогано, але зі значною кількістю недоліків. Студент виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його правильна, але недостатньо осмислена. Він вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.

143 – 124 балів (посередній непрохідний рівень) – посередній рівень, виконання завдання задовольняє мінімальним критеріям. Відповідь студента при відтворенні матеріалу елементарна, фрагментарна, зумовлюється початковими уявленнями про предмет.

123 – 100 балів (недостатній непрохідний рівень) – необхідна серйозна подальша робота. Студент не знає української мови, не володіє її лексичними, синтаксичними, граматичними нормами, не здатен правильно створити текст, сформулювати свої думки, демонструє повне нерозуміння завдання. Студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, за допомогою викладача виконує елементарні завдання.